

OBSAH

Předmluva	6
Kapitola 1. Pojem, povaha a vznik práva, systém právní vědy	7
1.1 Pojem práva.	7
1.2 Vznik a povaha práva jako společenského normativního systému.	9
1.3 Systém právní vědy	12
Kapitola 2. Právní norma	15
2.1 Problematika normativnosti	15
2.2 Mody normativnosti a jejich uplatnění v právu	16
2.3 Právní normy a jiné součásti normativního právního systému	17
2.4 Specifické rysy právních norem	19
2.5 Struktura právních norem	20
2.6 Dělení hypotéz, dispozic a sankcí	21
2.7 Klasifikace právních norem	28
2.8 Působnost právních norem	36
Kapitola 3. Prameny práva	40
3.1 Trojí význam pojmu pramen práva	40
3.2 Právní řád jako soustava pramenů práva	40
3.3 Soudní precedenty	41
3.4 Normativní právní smlouvy	42
3.5 Právní obyčej	43
3.6 Jiné prameny práva	44
Kapitola 4. Tvorba práva	45
4.1 Způsoby vytváření právních norem	45
4.2 Legislativní proces	45
4.3 Legislativní technika	55
4.4 Tvorba práva a nedostatky v této oblasti	56
4.5 Soudcovské právo	57
4.6 Konsenzuální (smluvní) tvorba práva	57
4.7 Spontánní vytváření práva	57



Kapitola 5.	Právní stát	58
5.1	Vznik konceptu právního státu.	58
5.2	Dvě základní podoby právního státu	60
5.3	Modely právního státu	62
5.4	Základní principy právního státu	63
Kapitola 6.	Právní kultura, velké právní systémy	65
6.1	Právní kultura.	65
6.2	Právní komparatistika	65
6.3	Typy právní kultury	66
6.4	Velké právní systémy.	67
6.5	Kontinentální právní systém	67
6.6	Angloamerický právní systém	69
6.7	Náboženské a tradiční systémy práva.	71
Kapitola 7.	Systém práva.	75
7.1	Jednota a diferencovanost systému práva	75
7.2	Základní klasifikace systému práva.	78
Kapitola 8.	Medzinárodné a vnútroštátne právo, európske právo	81
8.1	Medzinárodné právo	81
8.2	Vzťah medzinárodného a vnútroštátneho práva	84
8.3	Európske právo	86
Kapitola 9.	Výklad v práve, aplikácia práva a sudcovská tvorba práva	89
9.1	Úvod do problematiky a základné pojmy	89
9.2	„Subsumpcia“ a „sylogizmus“ vo vede aplikácie práva	93
9.3	Ciele výkladu zákonov	96
9.4	Metódy alebo kritériá výkladu	99
9.5	Sudcovská tvorba práva	107
9.6	Metódy a prostriedky vyplňania medzier v práve.	112
9.7	Zákon presahujúce sudcovské dotváranie práva	118
Kapitola 10.	Pojem a druhy subjektívnych práv	123
10.1	Vymezení pojmov	123
10.2	Předmět subjektivního práva	124
10.3	Právní vztah.	124
10.4	Druhy subjektivních práv	126

Kapitola 11. Subjekty práva a právní subjektivita	129
11.1 Pojem fyzické a právnické osoby	129
11.2 Druhy právnických osob	130
11.3 Pojmové znaky subjektu práva	133
11.4 Způsobnost k právním úkonům	134
11.5 Pojem právní subjektivity	135
Kapitola 12. Právní skutečnosti jako předpoklady vzniku subjektivních práv	137
12.1 Vymezení pojmů	137
12.2 Právní skutečnosti	138
Kapitola 13. Právní odpovědnost	144
13.1 Pojem právní odpovědnosti	144
13.2 Funkce právní odpovědnosti	145
13.3 Klasifikace právní odpovědnosti	146
13.4 Prvky zaviněného porušení právní povinnosti	156
13.5 Subjektivní a objektivní právní odpovědnost	157
Kapitola 14. Aplikace práva	159
14.1 Pojem aplikace práva	159
14.2 Druhy procesů aplikace práva	159
14.3 Stadia procesu aplikace práva	160
14.4 Druhy aktů aplikace	165
Kapitola 15. Právo a hodnoty	166
15.1 Svoboda a její svázanost s rovností	168
15.2 Rovnost jako rovnost právní	169
15.3 Lidská důstojnost a solidarita	171
15.4 Spravedlnost nejen jako hodnota právní	171
15.5 Legitimita práva	176
Kapitola 16. Základní přístupy k právu v právní vědě	178
16.1 Přirozenoprávní přístup (jusnaturalismus)	178
16.2 Právněpozitivistický přístup (juspozitivismus)	180
16.3 Sociologický přístup k právu	181
16.4 Psychologický přístup k právu	181
Výběr použité a doporučené literatury	182